

Název projektu	POSELSTVÍ KŘESŤANSKÝCH SVÁTKŮ
Název programu	BUĎ UDATNÉHO SRDCE
Cílová skupina	Žáci 6. - 9. třídy základní školy
Charakteristika programu	Hlavním tématem programu je otázka strachu a odvahy. Žáci se pomocí práce s komiksovými prostředky seznámí s vánočním příběhem, zamyslí se nad pojmy odvaha a strach v kontextu biblického příběhu. Komiksové prostředky využijí také při tvorbě vlastních příběhů ze současného života na téma odvaha a strach.
Hlavní myšlenka	Hlavním tématem programu je otázka strachu a odvahy. Je strach k něčemu dobrý? Jak vypadá superhrdina ve vánočním příběhu a jak v dnešní době? Co pro mě znamená odvaha v mém vlastním životě? Jak mě může v mé odvaze inspirovat vánoční příběh a jeho hlavní postavy?
Cíle	• žáci se seznámí s vánočním příběhem a poznají postavy Marie, Josefa, pastýřů. • seznámí se s principy komiksového žánru • zamyslí se nad pojmy odvaha a strach v kontextu biblických událostí • definují, kdo je pro ně hrdina ve vánočním příběhu a jaké máme hrdiny ve své vlastní historii • pojmenují, co pro ně znamená odvaha a jak se může projevat v jejich životě
Průřezová témata	• vánoční zvyky a tradice • lidské vztahy (rozvoj postojů k toleranci, empatii a k harmonickým mezilidským vztahům) • osobností a sociální rozvoj • multikulturalita • kolektivní práce, práce ve skupinách

POMŮCKY

- ✧ bubliny s přáním (viz příloha)
- ✧ bubliny s ANO a NE (viz příloha)
- ✧ bubliny prázdné (viz příloha) – pro program (pro jednu třídu) je potřeba 14 prázdných bublin + 7 bublin, do kterých napíšete daný text (viz scénář programu). Pro šetrnější variantu můžete vytisknout 7 prázdných bublin oboustranně.
- ✧ bubliny se symbolem odvahy a strachu (viz příloha)
- ✧ komiksové obrázky vánočního příběhu (viz Příloha)
- ✧ fixy písčící na zalamínované cedulky

PODROBNÝ KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM BODŮM SCÉNÁŘE

AKTIVITA – „JAK SE MÁŠ?"

- Seznámení se

☆ **Popis aktivity:**

Lektor rozmístí do prostoru komiksové bubliny s obrázky (viz příloha) a vyzve žáky, aby se postavily k té bublině, která vyjadřuje, to co, by nyní chtěli dělat, co by si nejvíce přáli. Poté se postaví k obrázku, který znázorňuje, to co je nejvíc baví.

AKTIVITA – „ANO NEBO NE"

- Uvedení do tématu

☆ **Popis aktivity:**

Lektor uvádí dané teze a žáci se staví podle své odpovědi k dané bublině ANO – NE.

- Měl jsem někdy strach.
- Souhlasím s tvrzením, že kdo se bojí, nesmí do lesa.
- Zním nějakého hrdinu?
- Má náš český národ nějakého hrdinu?
- Cítil jsem se někdy odvážný?
- Musí být odvážný člověk silný?
- Četl jsem někdy nějaký komiks?
- Zním nějakého superhrdinu?
- Chtěl bych mít nějakou super vlastnost?

AKTIVITA – „VLASTNÍ PŘÍBĚH"

- současné příběhy o odvaze a strachu

☆ **Popis aktivity:**

Lektor rozdělí žáky na 7 skupin, tak aby byli v každé skupině minimálně tři žáci (pokud je ve třídě méně žáků, postačí 5 skupin – vynechají se obrázky a texty, které jsou označeny v příloze). Každá skupina dostane jednu předepsanou bublinu:

1. Je to náročné, já vím...
2. Alespoň něco, kde se schováme.

3. Bojíš se jít s námi?!
4. Co zde ti muži chtějí?
5. Vstávej! Musíme pryč!
6. Neboj se, nic se ti nestane.
7. Rychle, ať nás nikdo nevidí!

Skupina vymyslí příběh na téma „strach nebo odvaha“, ve kterém jedna z postav pronese danou větu. Tento příběh ztvární pomocí dvou živých obrazů – komiksových okének (živý obraz – žáci znázorňují vlastními postoji, gesty danou situaci, kterou chtějí znázornit. Jako zastavený komiksový obrázek nebo fotografie. Mohou využívat i předměty, které jsou ve třídě k dispozici). Každá skupina bude mít k dispozici ještě další dvě prázdné bubliny, kam mohou dopsat potřebné dialogy postav ve svém příběhu. Tyto bubliny jsou součástí živých obrazů, tzn., že si žáci drží bubliny u pusy a zároveň znázorňují to, co v situaci (v obraze dělají). Poté si skupiny své obrazy představí. Žáci je ukazují postupně tak, jak jdou za sebou. Lektor může obrazy oddělit např. tlesknutím. Po prezentaci se lektor ptá ostatních, jaký příběh viděli.

AKTIVITA - „ODVAHA NEBO STRACH“

- Rozhodnutí o odvaze a strachu u postav z příběhů

☆ Popis aktivity:

Lektor položí na zem bubliny strachu a odvahy (viz příloha) a zeptá se žáků, zda měla jejich postava v příběhu strach nebo se cítila naopak odvážná. Podle svého rozhodnutí se postaví k dané bublině. Pokud někdo vnímá, že jeho postava měla obě emoce, postaví se doprostřed mezi bubliny. Lektor poté vede s žáky diskuzi, proč se tak rozhodli.

AKTIVITA - „VÁNOČNÍ PŘÍBĚH V KOMIKSU“:

- Seznámení se s vánočním příběhem pomocí komiksových obrázků

☆ Popis aktivity:

Lektor položí na zem komiksové obrázky vánočního příběhu (viz příloha). Každá skupina vezme svoji předepsanou bublinu z předešlé aktivity a přiloží ji k obrázku a k postavě, o které si myslí, že ji pronásí. Pokud žáci nepřiloží bubliny správně, vede s nimi lektor diskuzi o tom, proč se tak rozhodli a na závěr upraví bubliny, tak jak patří. Každá skupina si vezme svůj obrázek a společně diskutují o tom, co se na obrázku odehrává. (Zdatnější žáci mohou obrázek rozehrát, jde jen o to, aby nedocházelo

k parodiím a zesměšňování). Poté všechny skupiny společně seřadí obrázky, tak jak jdou chronologicky za sebou a pokusí se dát dohromady celý příběh.

AKTIVITA - „PTEJ SE"

- Získávání informací pomocí hry v roli

☆ Popis aktivity:

Lektor sdělí žákům, že mají možnost zeptat se jedné postavy z vánočního příběhu na jednu otázku, která by je k danému příběhu zajímala, která by jim pomohla některé okolnosti pochopit. Otázka se může týkat emocí, postojů, rozhodnutí daných postav apod. Žáci si svoji otázku napíší na papír. Lektor poté vstupuje do jednotlivých postav, kterým žáci chtějí položit otázku a odpovídá v roli dané postavy. (Příklad: Nyní se stanu Marií, je tady někdo, kdo by se chtěl na něco zeptat Marie?) Pro lepší názornost bere lektor na sebe při jednotlivých postavách části kostýmu, které danou postavu charakterizují - může jít např. o šátky různé barvy. Lektor se může stát kýmkoli z obrázku (Marií, Josefem, pastýři). Lektor nemůže být zvířetem ani Ježíšem. Pokud by zazněly nepatřičné otázky, sdělí lektor v roli, že na takové otázky nebude odpovídat.

AKTIVITA - „STRACH A ODVAHA VE VÁNOČNÍM PŘÍBĚHU"

- Diskuze na téma strachu odvahy pomocí komiksových symbolů

☆ Popis aktivity:

Na základě informací, které žáci získali z předešlých otázek a odpovědí a znalostí vánočního příběhu, se nyní zamyslí nad tím, zda měla některá postava strach a v které části příběhu (na jakém obrázku) to bylo. Ten, kdo chce, si vezme příslušnou bublinu strachu, položí ji k určité postavě v daném obrázku a zdůvodní své rozhodnutí. To samé se odehraje s bublinou odvahy.

AKTIVITA - „ZÁVĚREČNÁ REFLEXE"

- Shrnutí pocitů a poznatků, spojení s vlastním životem

☆ Popis aktivity:

Lektor vede s dětmi diskuzi:

Myslíte si, že mít strach je slabost? Může být strach k něčemu dobrý?

Co pro vás znamená odvaha?

Musí být člověk, který má odvahu silný?

Jak vypadá super hrdina v komiksech? Je hrdina i ve vánočním příběhu? A jak vypadá hrdina v dnešní době?

Co podle vás znamená výrok: „Hrdinou se člověk nerodí, ale stává.“

Udělali jste vy někdy něco odvážného?

Bylo něco, co jste se ve vánočním příběhu dnes dozvěděli nového nebo co vás překvapilo?

Závěrečná slova:

Události tohoto příběhu jsou sepsány v Bibli. V ní Bůh často promlouvá ke svým lidem. A často jim říká, ať se nebojí.

"Neboj se!" říkal Bůh prorokům,

"Neboj se!" pověděl Bůh Zachariášovi v chrámu,

"Neboj se!" řekl anděl Marii,

"Nebojte se!" řekl Ježíš apoštolům, když kráčel po moři,

"Nebojte se!" řekl jim po vzkříšení.

Víte, kolikrát se slova "nebojte se" v Bibli nacházejí? Tři sta šedesát pětkrát!

Tedy tolikrát, kolik má rok dní. Jakoby Bůh říkal neustále, den za dnem:

"Nebojte se!"

Strach jistě není špatný, chrání nás v životě před vážným nebezpečím. Nesmí nás však pohltnout a paralyzovat. Je důležité v sobě neustále nacházet odvahu strach překonávat a občas dělat odvážné věci. Možná je vánoční doba, která nás čeká dobou, kdy můžeme překonávat své strachy a dělat odvážné věci. Tak se tedy nebojme otevřít svá srdce, své životy, své pochybnosti a těžkosti, ale i své radosti a city. Tak jak to dělala Marie s Josefem v příběhu, který se možná na první pohled zdá idylický, ale jak nyní víme, je v něm plno emocí...